

Rabbi Mandel Partnership Dedicated
לזכות רפואה וישועה מרדכי בן שרה רינה
לזכות ר' מאיר בן לאה



BITACHON WEEKLY

שלה

MENUCHAS HANEFESH

NOTHING IS IMPOSSIBLE

THE KEY TO ANSWERED TEFILLOS

THE POWER OF POSITIVE THINKING

RECOGNIZING YOUR POTENTIAL

by Rabbi Yehuda Mandel

To receive Bitachon Weekly by email send a request
to: weeklybitachon@gmail.com

And now in Spanish bitajonsemanal@gmail.com

For Dedications call
(732) 363 - 1180

The Weekly Vaad can be heard



on Kol Halashon
(718) 906 - 6400
Option 1, 4, 93

www.kolhalashon.com



And now available on:



Bitachon Hotline
"A Life of Bitachon"
(732) 719 - 3898

Rabbi Mandel can also be heard on Kav Hashgacha Pratis 518-613-0140
Yiddish #122 Hebrew #222 English #322

The new edition of Bitachon Weekly is researched and edited by
Rabbi Yaakov Shur

לזכרון עולם בהיכל ה'

לזכר נשמות

נחמן בן זאב קהת משה
יטלא בת יהודה
אהרן בן יהודה אריה הכהן
טאבא בת ביילא
שרגא פייבל בן משה יוסף
גבריאאל בן פנחס
רחל בת נחמן
משה בן פנחס

לזכותן של

שרה יהודית בת ביילא
חיה פערל בת ביילא



BITACHON WEEKLY

פרשת שלח תשפ"ו

IN THIS ISSUE

- BLOSSOMING AND GROWTH IS THE *TACHLIS* OF EVERY HUMAN
- YOU CAN'T GROW AND BLOSSOM WITHOUT HASHEM
- A PERSON CAN ONLY GROW IF HE IS TIED DOWN WITH RULES
- THE *MITZRI* WAS ATTACHED AND COMPARED TO HIS HORSE
- RUNNING AFTER *TA'AVOS* IS THE OPPOSITE OF ACCOMPLISHING AND PRODUCTIVITY
- WHEN WE AVOID *ARAYOS* WE ALWAYS COME OUT AHEAD
- THE *AYIN TOVA* IS THE EPITOME OF PRODUCTIVITY
- YOU HAVE NO IDEA HOW MUCH POWER THERE IS IN YOUR OPINION OF YOURSELF - IT PAYS TO PRAISE YOURSELF
- THOSE WHO ARE PACKAGED BETTER GO FURTHER
- *KABOLAS HATORAH* IS NOT JUST DOING *TORAH* AND *MITZVOS*, IT'S HOW WE VIEW OUR *TORAH* AND *MITZVOS*
- *BITACHON* THOUGHTS CAN IMPROVE YOUR SELF-ESTEEM RADICALLY
- STORIES OF NOVARDOK

פרשת שלח

וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצֵת טוֹלַח

Blossoming And Growth Is the *Tachlis* of Every Human

RSRH *Zatzal* says¹ that the word *Tzitzis* means bursting forth in an outward movement pressing from inside, like sprouting and blossoming from the stem, and the branches of plants, like *Chazal* say: אין *Tzitzis* ציצית אלא ענף מנחות מב א are threads "issuing forth" from garments. He says that the *Tzitz* worn on the forehead of the *Cohen Gadol* is a protruding band, like the word: הציץ (to "look") which means piercingly peering through a lattice. We can suggest that blossoming and growth is the *Tachlis* of every human. And

The most important thing by far is how you are growing in Middos and working on overcoming your unique weaknesses; not your nachas and Parnasa, etc.

wearing clothes is the dignity and separation that distinguishes between an *Adam* and *B'heima*. **

You Can't Grow and Blossom Without Hashem

RSRH *Zatzal* explains² that the *Mizbeach* needs: ריבוע four corners since this is the symbol of *Gadlus HaAdam* because Hashem makes everything round; only an *Adam* makes things with four or more corners (*Ran*³). This is the: מְקוֹם לְהִתְגַּדֵּר בוֹ area to shine in that He leaves for humans. And the *Kevesh* (ramp) of the *Mizbeach* symbolizes growth and *Shteiging* since it goes upwards (RSRH⁴) and the *Mizbeach* was built on the same spot that

¹ פירוש הגאון מוהר"ר שמשון בן הר"ר רפאל הירש זללה"ה, בפרשת שלח עה"פ דבַּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצֵת (טו לח) ציצת נגזר מ"צוץ" (הקרוב ל"זוז", "שוש", "סוס") תנועה הפורצת מבפנים כלפי חוץ. כפועל מצוין "ציץ" את יציאת חלקי הצמח מהגזע ומהענפים: להנץ, להוציא פרח; וכשם-עצם מורה "ציץ" על נצר, פרח. בגוף בעלי החיים, "ציץ" הוא כנף ו"ציצת" הוא קווצת שער. מכאן ה"ציץ", התכשיט הבולט על מצח הכהן הגדול. בדומה לכך, "זיז" בלשון חכמים: בליטה. "הציץ" פירושו: להביט דרך רשת וסורג, כאילו המבט נכנס ועובר אל העבר השני. בפסוקנו, על פי ההלכה, "ציצית" מורה על חוטים היוצאים ובולטים מהבגד כציצים, כמאמר חז"ל: "אין ציצית אלא יוצא" (מנחות מא ב), היינו כדבר היוצא מתוך דבר אחר. עוד אמרו (שם מב א) אין ציצית אלא ענף, וכן הוא אומר (יחזקאל ח ג) וַיִּקְחֵנִי בְּצִיצַת רֹאשִׁי. הווי אומר: הציצית האמורה בפסוקנו היא חוטים המבצבים ויוצאים, כדרך שבספר יחזקאל "ציצית" היא קווצת שער.

² פירוש הגאון מוהר"ר רבי שמשון בן הר"ר רפאל הירש זללה"ה בפרשת תרומה עה"פ רבוע יְהִי הַמִּזְבֵּחַ (כז א, עמ' שנ) כל דבר שנוצר על ידי כוחות החיים שבטבע, הוי אומר, שנוצר על ידי השיעבוד לכוחות האורגאניים, ללא תודעה עצמית ומכל מקום ללא פעילות תבונתית, דבר זה מעוצב על פי רוב (ואולי ללא יוצא מן הכלל) בצורת עיגול. רק כוחו של אדם בעל חירות ובעל מחשבה, כח המגביל את עצמו מתוך חירות, מבצע את יצירתו ואת בניינו לפי אמת-המדה של קווים וזוויות. העיגול שייך לתחום הכפיה, השיעבוד, והטומאה. הריבוע הוא סימן ההיכר של חירות האדם השולטת בעולם החומר, של הטהרה (ראה מאמרנו על התפילין, ישורון כרך ה' עמ' 468). די בזה בנקודת-מבט כללית זו להבין, מדוע צורת המרובע מונחת ביסוד מיבנה המשכן, וכן ביסוד מיבנה הכלים, ארון העדות, השלחן, והמזבח, ומדוע צורה זו מעכבת במיוחד לגבי המזבח, כי כל המיבנה הזה עומד בניגוד גמור אל כל פולחן-טבע, בהיותו מוקדש באופן בלעדי לבניין חיי-אדם חופשיים במוסריותם, והרי תעודתו המיוחדת של המזבח היא להביא לידי חיים כאלה.

³ הר"ן בנדרים (כה א, ד"ה למקח וממכר) למקח וממכר - שהמוכר קורת בית הבד לחברו סתם צריך שיהא טרוף, ובירושלמי נראה דפירש טרוף מרובע, דאמרין התם אין מרובע בבריות.

⁴ פירוש הגאון מוהר"ר רבי שמשון בן הר"ר רפאל הירש זללה"ה בפרשת תצוה עה"פ נְבוֹב לָחַת (כז ח) הכבש הוא השיפוע שבו "עולים" ממש על המזבח ואל חלקיו השונים, כגון הסובב והמערכה. רק המזבח מזמין את האדם להעפיל אל רום "המעלה" המוסרית, או להחזיק מעמד ב"מעלה" כלשהי, ורק הוא קורא לו להגשים את החזון המומחש בארון, בשולחן ובמנורה.

Adam HaRishon was created. (Rambam⁵). *Tzitzis* which has four corners is exactly the same idea as the *Mizbeach* (i.e., going up and *Shteiging*). And the blue *Tcheiles* (which is similar to the *Kisei HaKavod*) has to be wrapped around the *Tzitzis* since you can't *Shteig* without Hashem. ***

Sure enough, written on the *Tzitzis* are the words "*Kodesh La'Hashem*", just like *Tzitzis* need *Tcheiles*. The *Ben Ish Chai* says⁶ that the clothing of a human is called: אור המקיף a light which surrounds and protects an *Adam* from: קליפות (negative spiritual powers). He says⁷ that this is why a woman receives a ring when she gets married. ****

When you have a Torah and rules and a Rebbe who helps you control your actions, then you aren't Hefker following your whims. You don't have your personal Negi'os dominating your decisions

A Person Can Only Grow If He Is Tied Down with Rules

It sounds like the blue *Tcheiles* strings which surround the white strings can also symbolize: אור המקיף a surrounding light. Indeed, the *Sefer HaChinuch* says⁸ that the white strings symbolize *Gashmiyus*, and the *Tcheiles* is *Ruchaniyus*. Now, when we look at the *Tzitzis*, we remember all the *Mitzvos*, which symbolize the growth of a human. The only way a human can grow is if he has rules and is "tied down", like the: גדיל twined part of the *Tzitzis* is full of knots. Or else he is wild and *Hefker* (unrestricted) and crazy, and he goes nowhere. *****

⁵ רמב"ם הלכות בית הבחירה (ב ב) ומסורת ביד הכל שהמקום שבנה בו דוד ושלמה המזבח בגורן ארונה, הוא המקום שבנה בו אברהם המזבח ועקד עליו יצחק, והוא המקום שבנה בו נח כשיצא מן התיבה, והוא המזבח שהקריב עליו קין והבל, ובו הקריב אדם הראשון קרבן כשנברא, ומשם נברא. אמרו חכמים אדם ממקום כפרתו נברא.

⁶ בן איש חי (אשר חיבר ריש גלותא דבבל, המאור הגדול בנגלה ובנסתר, המופלא בדורו ומרנא ורבנא רבי יוסף חיים זצוק"ל מבגדד, הלכות שנה ראשונה, פרשת בראשית עה"פ יעש' ה' אלקים לאדם וילאשתו קתנות עור וילבשם) גם כתב האר"י ז"ל בשער הכונות בכונת מלביש ערומים, דמלבוש האדם הוא מן הקדושה, ועל ידי עבירות שעושה גורם שיתאחזו הקליפות במלבושיו, והנה המלבושים יש בהם אור המקיף מחוץ להם כנודע, כי יש אור פנימי בפנים ונכלל בתוך הגוף, והמלבוש סובב את הגוף, ועל המלבוש הם האורות המקיפים, ועומדים מחוץ המלבושים, ולכל לבוש ולבוש יש בחינת אור מקיף כפי ערכו, ואין לך דבר שדוחה את הקליפות כמו אור מקיף, לפי שאין יכולת בקליפות לינק ולהתאחז באור המקיף, ולכן הוא עומד בחוץ ואין לו פחד מהקליפות וכו', יעוין שם.

⁷ בן יהוידע (שבת נו א, ד"ה לקוחין יש לך בה) או נראה לי בס"ד לקוחין בהפוך אתוון חלוקין לשון חלוק ומלבוש, כי האיש נותן לאשה בקדושין אור מקיף, ובביאה אור פנימי, ובזה פרשתי בס"ד הטעם שמנהג חסידים לקדש בטבעת לרמוז על אור מקיף, ודוד המלך עליו השלום בביאה ראשונה קידשה על ידי עידי יחוד, ונמצא שלא היה חסר גם אור המקיף, ולזה אמר לקוחין אותיות חלוקין רמז לאור מקיף יש לך בה שגם זה לא היה חסר.

ובשו"ת רב פעלים (ח"ב, סוד ישירים סי' א) ומה ששאלת מה טעם יש בטבעת לענין קדושין טפי מדבר אחר, נראה הטעם הוא ע"פ מ"ש רבינו האר"י ז"ל בשער טעמי המצות פרשת כי תצא בפ' כי יקח איש אשה וז"ל, דע כי ע"י הקדושין שהאדם מקדש לאשתו נמשך אליה חד רוחא מכח רוחו של בעל והוא בבחינת אור מקיף, ואחר שכבר נמשך לה אור מקיף מן רוחא דיליה, אח"כ בא עליה ביאה גמורה, ויהיב בה חד רוחא בסוד אור פנימי בגוה מכח רוחא דיליה, ולכן צריך להקדים הקדושין, כי אין רוח הפנימי נכנס בה עד שיכנס אור המקיף של זה הרוח ע"ש. נמצא בקדושין נותן לה אור מקיף, לך טוב ונכון לקדש בטבעת שהיא מקפת את האצבע דוגמת אור המקיף ודו"ק.

⁸ ספר החינוך (מצוה שפו, מצות ציצית) ועוד אומר לי לבי, שיש בו רמז וזכרון, שגופו של אדם ונפשו הפל להשם ברוך הוא, כי הלבן רמז לגוף שהוא מן הארץ שנברא מן השלג שהוא לבן, כדאשכחן בפרקי רבי אליעזר (פ"ג) הארץ מהיכן נבראת משלג שמתחת כפא הכבוד וכו', והתכלת אשר עינו כעין הרקיע ירמז לנפש שהוא מן העליונים, ולזה רמזו באמרו (מנחות מג ב) מה נשתנה תכלת מקל מיני צבעונין מפני שהתכלת דומה לים, והים דומה לרקיע, והרקיע דומה לכסא הכבוד וכו', ותחת כפא הכבוד מקום שנפשות הצדיקים גנוזות שם, ומפני כן אמרו (מנחות לט א) שכוֹרְכִין חוּט הַתְּכֵלֶת עַל הַלְבָן, שֶהַנֶּפֶשׁ הַיְהוֹדֵה הַגּוֹיִף תִּתְחַוֵּן.

whose *Tzitzis* stopped him from *Arayos*. He made a *Gevaldige Kiddush Hashem*, and in the end he got all the *Olam HaZeh* of *Baalei Ta'ava* plus *Olam HaBah*. Every time you don't look at something forbidden, not only don't you lose, but you come out ahead and you come out happier. *****

The *Ayin Tova* Is the Epitome of Productivity

In next week's *Parsha* we have a story of all the *Nesi'im* putting their sticks in the *Mishkan* and only *Ahron's* stick was: *צִיץ* sprouted forth. Indeed, *Ahron* the *Ayin Tova* was the epitome of productivity. He was buried on a double mountain, since he was not only productive himself, but he would *Fargin* others' productivity. *****

Tzitzis reminds us of "*Yetzias*" *Mitzrayim* which means "leaving" *Havlei Olam HaZeh*, and symbolizes producing and growing, which is the opposite of *Mitzrayim* mentality. If *Tzitzis* is to remind us of:

Leading a beautiful, happy, and productive life saves us from the dangers of Arayos

If *Tzitzis* is to remind us of: *all the Mitzvos* of Hashem, why is: *וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי* *Arayos* specified? Because *Tz'niyus* and clothing are the *Yesod* (foundation) of basic humanity (*Middas HaYesod*). *****

Tefilin are the same idea as *Tzitzis*. It is: *רַבּוּעַ* square and it is bound (*וּקְשָׁרְתֶם*) and it has Hashem's name on it (*ש-די*). (*Rashi*¹²).

The *Adirei* Event

Two years ago, I didn't make it, and had

plenty reason to decide that it wasn't *K'dai* (worth it) to go and I'm **happy** I didn't go. Last year, I davened that if Hashem wants me to go then He has ways of getting me to go. Sure enough on Sunday afternoon, as I was driving home from school a *Chashuva Yungerman* who was driving alongside me (as we stopped for a red light) yelled out from his window: "If you want a ticket, I have one for you." **

I got a free ticket and a ride, etc. and I was *Zoche* to meet my *Rebbe*, R' *Ahron Feldman Shlita*, (I caught him just as he was leaving and just in time). I am overjoyed over this breathtaking experience, being together with 20,000 *Tzaddikei HaDor*, and I took advantage and davened for all kinds of *Yeshuos* since this is a tremendous: *צִיץ* favorable time. They make more than 50 million dollars through this event, and according to *Rabbi Akiva* in *Makkos* I am a first-class fund raiser, since a:

person who tags along to those doing a *Mitzva* is just as good as: *עוֹשֵׂי מִצְוָה* he who actually does the *Mitzva*. ***

R' Elya Lopian Zatzal spoke about the importance of being *Machshiv* what you do; or else you lose it. I would encourage whoever went there to be full of *Simcha* for being part of such an unusual *Hachzokas HaTorah*, and to feel that he has a *Chelek* in all the incredible colossal amount of *Talmud Torah* that **Bais**

¹² רש"י (שבת כח ב, ד"ה ש"י של תפילין) ש"י של תפילין - שיהא העור נקמט מבחוץ שלושה קמטין ודומה לשי"ן, והרצועה נקשרת כמין דלי"ת, ויש רצועה כפופה כמין י', דהיינו ש-די.

ורש"י במנחות (לד ב) תפילין של ראש חמורה קדושתה - שרובו של ש-די נעשה בשל ראש ש"י דל"ת, אבל בשל זרוע אין שם אלא יו"ד שיש שם רצועה קטנה כשיעור רחב אצבע וכפוף ראשה מעט כמין יו"ד, ועוד כתיב וראו כל עמי וגו' ותניא ר"א הגדול אומר אלו תפילין שבראש.

ורש"י במנחות (לה ב) קשר של תפילין - שישים הרצועות על ראשו [בענין] שיהא דל"ת כדי שיהא ש-די נראה עליהן, דשי"ן נראה בקמט בית חיצונה שכפל הקלף כעין ש"י, ודל"ת נראה בקשר, ויו"ד נראה באותו של יד כמין רצועה קטנה וראשה כפוף מעט כמין יו"ד.

Medrash Gavoha produces! The more you think about and talk about your Gevaldige Zechus and have Simcha Shel Mitzva, the greater your Zechus becomes!

בְּזֶלְדִּבְרֵי יְחֻבְלֵי לֹא מִשְׁלֵי יֵגֵי

You Have No Idea How Much Power There Is in Your Opinion of Yourself
 AN AMAZING STORY HOW IT PAYS TO PRAISE YOURSELF

I spoke a few minutes of *Mussar* on “*VaYima’en*” several times. It was *Gevaldig*, *Baruch Hashem*. However, recently they asked me to speak again for a few minutes, and I felt totally “dried up” on the subject. I struggled with some new ideas and *Yesodos*, which I felt was *Shvach* (weak). Sure enough, the people who record me didn’t compliment me this time like they usually do. I felt it’s all over with them. This would be my last performance, since they have plenty of other top-notch speakers. **

However, I gave my speech a big *Bracha* and I praised it, as if it was the most unusual speech. Two months later, they called to tell me that even though they never get calls for compliments over any speaker, including myself, this time they received 15 telephone calls complimenting my last speech. ***

You have no idea how much power there is in your opinion of yourself and on your actions and of other peoples’ actions. וְשִׁי דוֹרְשֵׁינִי לְשִׁבְחָא You can choose to see good in any situation, and your opinion actually creates a new: **מְצִיאוֹת** reality. Similarly, you may have done something wrong, but the right *Dayan* who has an *Ayin Tova* can make you better than you really are. ****

Those Who Are Packaged Better Go Further

In the simple *Tevah* (human nature), those

who are packaged better go further. If you are popular, or the item you sell has a nice fancy package, then you (or the item) go much further. **Always have an *Ayin Tova* on everything in your life. Who knows how much you can accomplish when you write praises about yourself and others. There could be a major echo-effect throughout the universe.** *****

Never verbalize a negative emotion. This is why I became such a *Chasid* of R’ Avigdor Miller *Zatzal*, since **I keep seeing how it pays to use positive lies!** When you are *Chas V’shalom* falling in *Avodas Hashem*, and *Chas V’shalom* things are going bad, **say**

the opposite! “Aderaba! Things are going well!” “I’m only *Shteiging!*”

Remember the power of *Nachum Ish Gam Zu*, and how *Rabbi Akiva* always laughed when the other *Tannaim* cried! *****

Kabolas HaTorah Is Not Just Doing Torah and Mitzvos, It’s How We View Our Torah and Mitzvos

Just like: בְּזֶלְדִּבְרֵי יְחֻבְלֵי לֹא מִשְׁלֵי יֵגֵי if you are *M’vazeh* something or a person or

yourself, it can *Chas V’shalom* hurt you since it isn’t appreciated; it works the other way as well. When you are *Machshiv* and you praise yourself and others and your situation, it can only bring more and more goodness. In *Megilas Rus*, notice how *Boaz* is always respecting *Rus* and praising her. He told her: כִּי יוֹדְעֵי כָל שְׂעָר עַמִּי כִּי אִשְׁתְּ חַיִּל אֶתְּ רוּת גַּיָּא everybody knows that you are an *Eishes Chayil*. During *Zman Kabolas HaTorah* it’s **not just doing Torah and Mitzvos, it’s how we view our Torah and Mitzvos**. Notice how *Klal Yisroel* wore two crowns for: בְּעֵשֶׂה וְנִשְׁמַע. Just like we decorate our house with flowers and roses, **so should we “decorate” ourselves and our actions.**

The way you “package” something can make a big difference

הַמְמַנִּי יִפְּלֵא כָּל דְּבָר יִרְמִיָּה לֵב כֹּז

Bitachon Thoughts Can Improve Your Self-Esteem Radically

Here is an insecure person who isn't respected since he appears weak and fragile. As soon as he engages in thoughts of *Bitachon*, a radical change takes place. He spends time dismissing all his worries and fears (in *Ruchaniyus* and in *Gashmiyus*). "My learning and *Ka'as* and *Kedusha* and jealousy and financial and relationships and shidduchim and health problems are all disappearing! I'm simply not worried!" **Hashem is so great that in an instant I can have a total turn-around with all my pecklach gone!** **

The more time you spend doing this, the better. Also, you include all kinds of imagined *Yeshuos*; "fantasy-land" and happy dreams. Some more practical and real normal possibilities, and some total illusions and positive *Dimyonos*. They are all beneficial, and many can produce exactly what you're looking for. Slowly but surely, your ongoing frown turns into a confident smile. People respect you more, and they are more comfortable with you. ***

Don't forget that the first of the *Avos*, *Avraham Avinu* had to wait 100 years for *Yitzchok*. So #1 in *Yiddishkeit* is patience. Sometimes you see results immediately, and sometimes it can be years until you see results.

NOVARDOK

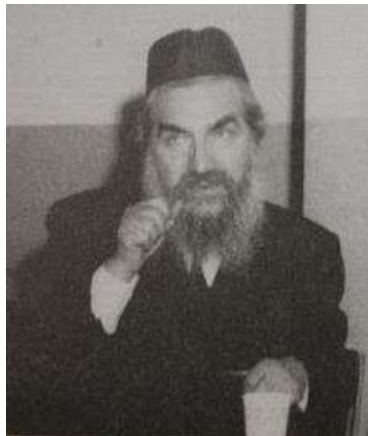
Don't Make an *Eisek*

How important it is not to make an *Eisek*

(serious issue)!! A *Yid* needs to constantly ignore and overlook and have *Bitachon* without worry, e.g., "I said the wrong thing to so and so". I know a *Yid* who had a rebellious type of a son. Every Friday night at the *Shabbos Tish* (table) he always felt that he said something wrong, and there was friction with this boy. **

If You Make Nothing of It, Then It Becomes Nothing

I told him never to make an *Eisek* out of it, and have *Bitachon* that it's nothing. Every single time, he went to sleep **without worry** and the next day things were perfect. This boy became a big *Metzuyan* and especially a *Baal Derech Eretz* and a *nachas*. R' Shalom Schwadron *Zatzal* once told someone, "If you make nothing of it, then it becomes nothing!" ***



R' Kalman Goldberg

I know *Baalei Bitachon* who can play down court cases and even sicknesses, and then things smooth out and problems disappear. In *Novardok* they said: *אֵלֶּלֶעס אִיז אִין קאַפּ* everything is in the mind! Beware! There is a *Yetzer Hara* to complicate things. A smart person can make jokes even out of real problems, and they can often disappear! (P.S. Make an *Eisek* out of learning *Torah!* (לַעֲסוֹק בְּדַבְּרֵי תוֹרָה) ****

There is a famous story about R' Kalman Goldberg *Zatzal* whose *Novardok Yeshiva* continued learning an entire *Shabbos* despite the ferocious battles raging outside between the whites and the reds and the certain danger of being caught. They continued learning with the lights on, and nothing happened, until they stopped learning to wash for *Melava Malka*, when suddenly the whites came inside to kill them. In the end, their great *Bitachon* saved them anyway.

Questions To Rabbi Mandel



Is *Zikkui HaRabbim* Meant for Everyone?

Question: The *Rebbe* always speaks about how much *Zikkui HaRabbim* is emphasized in *Novardok* thinking. Is that meant to encourage everybody to do *Kiruv*, or is there such thing as a person who is just supposed to work on their own *Avoda*, and that is their contribution to society?

Answer: I want to make it clear. I like to be broadminded. I like to understand everybody. Especially here, where I never left Lakewood. But I definitely have a very strong leaning on people doing that, because the simple *Sechel* says “that’s the way to go”. I mentioned this to a world-famous *Rav* in *Eretz Yisroel* of one the biggest *Kehilos*, and he said “Of course!” I’m met another *Rav* in *Kiryas Sefer* who has 300 *Avreichim*, and he said “You know, every one of my *Avreichim* can take over a city”.

Just think. What is the simple *Sechel*? They need you? Go out and help! I don’t need to explain myself. Especially since in Lakewood I was constantly harassed by the *Hanahala* “Get out!” I was offered to go to Toronto, Adelphia, and a LA. They were after me all the time. “Leave!” They said this to everybody.

R’ Nossan Wachtfogel *Zatzal*, R’ Shneur Kotler *Zatzal*, and R’ Yehuda Jacobs *Zatzal*. I saw them in action constantly, begging “Leave, leave, leave!” And the stories I heard about R’ Ahron *Zatzal*, one after another, he sent this one out and that one, and he promised success for the kids. In Lakewood, you don’t have to educate me.

Now, those that hold differently, and I know that there's a vast majority, I will go all-out to say nice things about them. Because worse than anything, of all my *Shitos*, is not to say the SLIGHTEST hint “Maybe you're doing something wrong”. I don’t want to be *M'katreg* on *Klal Yisroel*. But you are asking me personally? There's no question in my mind; that’s the way to go! It’s an obvious thing.

And what it does for people! The feedback that I get from the people that I sent out, how they flourish and blossom; how it affects everything and anything, it’s unbelievable! As far as those who are being quoted in the other direction, I have stories about them that contradict this. The *Chazon Ish Zatzal* took a trip to Haifa (in those days it was dangerous; no taxi would go there, it wasn't simple. And he finally found some weird guy to take him). For what? To be *M'chazek* a person who was doing *Kiruv*. That’s the *Chazon Ish*! Do you know what the *Chazon Ish* thought of *Kiruv*? That story says a lot!

Do you know what R’ Shach *Zatzal* told a *Yungerman* who was spending his evenings involved in *Kiruv*? His wife was lonely, and he didn’t know what to do. R’ Shach said there's no question that your wife is lonely and she's hurt. But you still have to stay in *Kiruv*! And then R’ Shach called up the woman, and he told her: “Whatever he does, you're getting it too”. R’ Shach believed in it! They all did.

And then we have R’ Dovid Soloveitchik *Zatzal* who told R’ Chaim Mintz *Shlita* (who had the impression that in Brisk they are not into *Kiruv*) “I’m not into it? I **am** into it! And I personally met someone with a *Yeshiva* in Baltimore, and he said: “Guess who sent me here? R’ Dovid Soloveitchik!”

And *Chazal* have sharp things to say about people who don’t do that (I don’t want the world to hear it. The *Chofetz Chaim* brings it¹). R’ Chatzkel Sarna *Zatzal* wanted everybody out after 5 years. That’s

¹ שם עולם (ח"א פכ"ב, בגודל החיוב המוטל על כל איש מישראל לחזק את קיום התורה, ובפרט בימינו אלה) הנה בפרקים שעברו בררנו קצת את גודל ענין קדושת התורה, ועתה בפרק זה נדבר מגודל הענין שמוטל על כל אחד מישראל שיודע ומכיר קצת מקדושתה, לראות לחזק את עמוד התורה והיראה שלא יתמוטט חס ושלום. ואען ואומר, הנה ידוע מה דאיתא בתנא דבי אליהו וזה לשונו, ושמא תאמר אותן כ"ה אלף שנהרגו בגבעת בנימין מפני מה נהרגו, לפי שהיה להם לסנהדרי גדולה שהניח משה ויהושע ופנחס עמהם



Chevron! That's Slabodka! R' Yisroel Salanter Zatzal himself went to Kenigsberg, to Amsterdam, to Paris (when he was an old man, falling apart with migraine headaches, giving his life away for things like this). What he didn't do for *Zikkui HaRabbim??*

There's no words! How much the *Satmar Rebbe* supported *Novardok*, and how much he gave them money, and how much he believed in what they were doing for the Sephardim. And the *Klozenberger Rebbe*, what he didn't stop doing. And the Skulener. They're all into it. All these people; they're doers! They help others! To me, it's obvious that's the right way to go!

Now, there is another way of looking at things, because the streets are pretty bad. That's one of the main reasons I didn't move, no matter how much pressure I was getting (in those days, LA!) After 20 years I visited there, and I saw such a beautiful *Torah'dike Ruach* going on, in a simple *Shteibel!* "Look at these guys!" I never believed! They were way ahead of me! They were much more energetic, much more into *Torah*, talking in learning in the streets, smack in the middle of the LA that I despised. They are *Tzadikim*, careful with *Shmiras Einayim*; I couldn't get over it! I had once looked down, and now I felt "Why didn't you go? You would have blossomed much more!" People need you; you grow.

But if I'm speaking to someone who is not going anyway, and he doesn't care to go, he has his *Rabbeim*, etc., I have a lot to say to support him! I can speak out of the two sides of my mouth; I'm good at that. But where is my heart closest? There's no question! Get out there!

That's *Novardok*, and that's common sense. People are (spiritually) dying! They are worse than the Hamas hostages. They don't have *Yiddishkeit*. R' Meir Hershkowitz *Zatzal* (R' Ahron's biggest *Talmid*) told me "You need a *Haskama??* To work for these types of things? It's *Pikuach Nefesh!*" You can't imagine how much pain these Jews are going through. How can you even THINK of "*Shitos*" over here? It's an emergency situation. It's not a simple *Matzav*.

I have children in my class of parents who do *Kiruv*. They are the sweetest, they are unusual! Very often, you see the beauty. Unbelievable kids, they have *Middos*. There's one kid we had; there's no one in the whole school like him! And I keep seeing this type of stuff. People don't leave unless they're brainwashed with the greatness of getting out. Otherwise, everybody wants their comfort zone. Who wants to move themselves?

And getting out there kills all you bad *Middos*. All the selfishness in your system disappears. You're out for the public. Do you know what a *Tikun* it is for your *Neshama*? Do you know what the *Meiri* says?² "There is no *Chassidus* in the world greater than *Zikkui HaRabbim!*"

לילך ולקשור חבלים של ברזל במתניהם ולהגביה בגדיהם למעלה מארכובותיהן ויחזרו בכל ערי ישראל, יום אחד ללכיש, יום אחד לבית אל, יום אחד לחברון, יום אחד לירושלים, וכן בכל מקומות ישראל, וילמדו את ישראל וכו', והם לא עשו כן, אלא כשנכנסו לארצם כל אחד ואחד מהם נכנס לכרמו וליינו ולשדהו ואומרים שלום עליך נפשי כדי שלא להרבות עליהן את הטורח וכו', וכשעשו בני בנימין דברים מכווערין ודברים שאינם ראויין, באותה שעה בקש הקב"ה להחריב את כל העולם כולו, אמר הקב"ה לא נתתי לאלו את ארץ ישראל אלא כדי שיקראו וישנו ויעסקו בתורה כל ענין בזמנו וילמדו דרך ארץ, לפיכך בגבעת בנימין שלא היו עוסקין בתורה ובדרך ארץ, נתקבצו ויצאו למלחמה ונהרגו בהם שבעים אלף, ומי הרג את כל אלה, הוי אומר לא הרג אותן אלא הסנהדרי גדולה שהניח משה ויהושע ופנחס בן אלעזר. ומזה נוכל להבין כמה מוטל גודל החיוב על כל איש מישראל שיכול להועיל מתורתו לאחרים באיזה אופן שהוא, שלא יתרפה מזה. ובאמת דבר זה הוא בכלל מה שנצטוונו בתורה ואהבת את ה' אלקיך, שלא כתוב תאהב את ה' רק ואהבת, להראות שצריך גם כן לאהב אותם על אחרים, וכדאיתא בספרי על הפסוק הזה ואהבת את ה' אלקיך אהבה על בריותיו כאברהם אבינו וכו', וידוע שעל ידי התורה בא האדם לידי אהבת ה' יתברך (וכו', עיין שם שהאריך, הביאו גם הסבא מנובהרדוק בספר מדרגת האדם, מאמר מזכה את הרבים פרק ו, עמ' ריח).

² המאירי על פרקי אבות (ה' יח) כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו כו', ופירש בתלמוד יומא (פז א) שהקב"ה גומלו בכך שלא יהיו תלמידיו בגן עדן והוא יורש גיהנם, וכדכתיב (תהלים טז י) כי לא תעזב נפשי לשאול לא תתן חסידך לראות שחת, ומה ענין שהיה



R' Ahron Kotler *Zatzal* says³ that a *M'zakeh HaRabbim* has such wealth, you can't describe. The *Chovos Halvavos* says⁴ that it's better than *Nevua*. The *Netziv* says⁵ that *Avraham Avinu* gave away his level of *Nevua* since he was involved in *Kiruv* (that's why *Sara* became greater than him). Our greatest father, *Avraham Avinu* was into *Kiruv*, and sacrificing *Ruchaniyus* for it. It's not a simple thing.

It's hard to get me to see things differently. And to all those guys who are scared; what should I say? I speak a lot to the *Ribono Shel Olam* about these things. He runs the world, and whatever He does, I like, no matter what happens. But I still have this way of feeling; you're not going to take that away from me. I still daven day and night, not only for the non-frum Jews, but for the frum ones too. When *Moshiach* comes, I want them to be not-regular people. The *Mashgiach*, R' Nossan said, when

החסיד רואה שחתי, אלא אחר דהוא חסיד אינך מניח לו לעשות עבירה עד שיראה מתוכה שחתי ואין לך חסידות בעולם כמו המזכה את הרבים.

יש לציין מה שכתב הגאון מוהר"ר רבי שמשון בן הר"ר רפאל הירש זללה"ה בפרשת ברכה עה"פ וללוי אמר תמיה ואוריך לאיש חסידך (לג ח) "חסידך": מי שהוכיח את עצמו כחסידך. חסידות היא הדרגה העליונה של חוסר אנוכיות בחיי המעשה, וכבר הערנו בפ' לעיל עמ' רפו: הפרישות שהיא ההרחקה מכל רע ונקלה, שרגילים לראות בה את עיקר החסידות, איננה אלא דרגה מכינה לחסידות. החסידות היא תכונה החייבת להוכיח את עצמה בעיקר בחיים הפעילים לטובת הכלל. משום כך היה דוד רשאי להתפלל: "שמרה נפשי כי חסיד אני" (תהלים פו ב). ה' יגן עליו שהרי לעולם אין הוא דורש את טובת עצמו ואת זכויותיו, אלא הוא חי רק למען אחרים מתוך שכחה עצמית גמורה (השוה ברכות ד ע"א).

³ משנת רבי אהרן (מאמרים ושיחות מוסר מאת רבינו הגדול שר התורה רבן של ישראל מרן הגאון רבי אהרן קטלר זצוקללה"ה, חלק ראשון עמ' רמו) הנה זיכוי הרבים יש בו ריוח גדול ונפלא, דמלבד עצם הענין שזכות הרבים תלויה בו, וכמפורש במשנה, ויש לו שכר כנגד כולם, עוד יש לו סיוע מיוחד מן השמים לשמרו מחטא, ומקילים עליו הרבה את הבחירה, דמן השמים מונעים אותו ממכשול, ועוד זאת שמגללים על ידו זכות הרבים שממציאים לו שיגולגלו זכויות על ידו, ואין לשער כלל גודל הריוח שהאדם מרויח ע"י כך, שהרי זוכה גם לשמירה יתירה מן השמים שלא ייכשל בחטא, וגם לריבוי זכויות, מה שא"א היה לו להשיג ע"י בחירתו.

⁴ חובות הלבבות שער אהבת ה' (פרק ו) וראוי לך, אחי לדעת, כי זכויות המאמין, אפילו אם יהיה מגיע אל התכלית הרחוקה בתקון נפשו לאלקים ית', ואלו היה קרוב לנביאים במדותם הטובות ומנהגיהם המשובחים והשתדלותם בעבודת הבורא ואהבתם הזכה בו, אינם כזכויות מי שמורה בני אדם אל הדרך הטובה ומישר הרשעים אל עבודת הבורא, שזכויותיו נכפלות בעבור זכויותם בכל הימים ובכל הזמנים. והמשל בזה משני סוחרים הגיעו אל המדינה, הרויח אחד מהם בסחורה אחת שהיתה בידו עשרת כפלי הקרן, והיה הכל מאה זוז. והרויח השני כפל אחד בלבד, והיו לו סחורות רבות והגיעו לידו עשרת אלפי זוזים. והיה ריוח הסוחר הראשון עם רוב כפלי הרויח תשעים זוז ועשרה חלקים מאחד עשר חלק בוזז, והיה ריוח הסוחר השני חמשת אלפים זוזים עם מעט כפל הרויח. וכן, אחי, מי שאין מתקן אלא נפשו בלבד, תהיה זכותו מעטה, ומי שמתקן נפשו ונפשיות רבות, תכפל זכותו כפי זכויות כל מי שיתקן לאלקים, כמו שאמרו רז"ל (אבות ה יח) כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו, ואמרו: משה זכה וזכה את הרבים זכות הרבים תלוי בו, שנאמר (ברכה לג כא) צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראֵל, ואמר (משלי כד כה) ולמוכיחים ינעם ועליהם תבוא ברכת טוב, ואמר (מלאכי ב ו) תורת אמת היתה בפיהו ועולה לא נמצא בשפתיו בשלום ובמישור הלה אתי ורבים השיב מעון, ואמר (דניאל יב ג) ומצדיקי הרבים פכוכבים לעולם ועד.

⁵ הנצי"ב בהעמק דבר ריש פרשת חיי שרה עה"פ ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה (כג א) "שני חיי שרה" מיותר, ואין כן בכל מקום זה הלשון. והנה כבר פירשנו כמה פעמים פי' "חיים" בלשון הקדש בשתי משמעות. אחת, חיים ולא מות. ב. שמח ועלז ולא עצבון, כענין שאמרו ביומא (עא א) שנות חיים ושלוש (משלי ג ב) שנים המתהפכות מרעה לטובה. וכן בארצות החיים (תהלים קטז ט) מקום שוקים. תמן שובעא כו' (ירושלמי כלאים ט ג). ואחר כל זה, יש להתבונן במה שאמרו שאברהם היה טפל לשרה בנביאות. ואין זה אלא תימא. האדם הגדול אשר דבר עמו ה' כמה פעמים, יהיה טפל לשרה שלא דבר עמה ה' כי אם דבור אחד "לא כי צחקת?" ומפרשים במדרש רבה שהוא דבר ה'. אלא הכונה הוא שהיה טפל ברוה"ק. שהרי שני דברים הם. רוה"ק הוא מה שאדם מתבודד ומשרה עליו רוה"ק ויודע מה שרואה. אמנם לא דבר עמו ה'. ונבואה הוא בחינה גדולה ורבה מזה כמו שביארנו. ודוד המלך ע"ה זכה לשניהם ואמר (ש"ב כג ב) רוח ה' דבר בי ומלתו על לשוני. היינו, רוח ה' הוא רוה"ק המופיע על דבר עצמו. וגם מלתו על לשוני, שהוא נבואה ממש. ואברהם היה גדול בנבואה משנה. אבל ברוה"ק היתה שרה מצוינת יותר מאברהם אבינו. והסיבה לזה הוא משני טעמים. א. שאברהם בצדקו היה מנהיג העולם ומדריכם לעבודת ה', וכמו שכתוב לפנינו "נשיא אלקים" ויבואר לפנינו. ומי שעסקו עם המון רבה אינו יכול להתבודד כ"כ. משא"כ שרה היתה יושבת באהלה בקדושה וטהרה (וע' מש"כ הגאון חתם סופר בהקדמתו בזה דברים ראויים אליו ז"ל). שנית, דאין רוה"ק חל אלא מתוך שמחה של מצוה. ושרה זה צדקתה להפלא שהיתה באמונתה בבטחון חזק מאד נעלה, כמו שמבואר במדרש רבה, שאמרה שרה לאברהם אבינו: את בהבטחה, ואני באמונה. ומי שבא מכח הבטחה, ידוע מאמרם ז"ל אין הבטחה לצדיקים בעוה"ז שמא יגרום החטא. משא"כ שרה שהיתה חזקה באמונתה בלי שום הבטחה, על כן לא נתעצבה בכל ימי חייה והיתה שקועה ברוה"ק. וזהו דבר הכתוב "שני חיי שרה". דשנים שלה כולם היו בחיי שמחה, ונפש המעלה ונשגב בחיי רוחני. וכענין לשון גמ' (יבמות סג ב) מספר ימיו כפלים. כך אמר הכתוב, דשני חייה היו שני פעמים, משום שהיו חייה עליזים, וסמוכים בה' מבטחה.



Moshiach comes, if you're a "Ben" Torah, that's good. But a "Bonei" Torah is a totally new world! Do you know how much bigger you are? *Ruchaniyus* is a joke? It's going to be too late!

Who knows how much these people are in for, when they see what they could have become and they did not! How much people's sins are overlooked if they are involved in *Zikkui HaRabbim*. (R' Chaim Vital⁶). And what a *Tikun* it is before *Rosh Hashanah*. The *Alter of Kelm* says⁷ that if you want to be *Zoche B'din*, if the *Rabim* needs you... my *Rabbeim* told me that you may be alive just for that reason!

And *Chas V'shalom* you may be not alive, because the *Rabim* don't need you. It's not a simple thing. Again, if a person is a real "die-hard" on staying alone and he needs *Chizuk*, I'll help him out! I know how to play both ends! But this is the way I really, really feel is the ideal. I would like everybody in *Klal Yisroel* to go out and help others. Even if they accomplish very little, but at least they went out for the public! I respect that to no end. They will get SO much *Olam HaBah*.

I remember R' Avigdor Miller *Zatzal* crying (I never saw him cry in my life, except when he was *Maspid* his *M'chutan*, R' Kanarek *Zatzal*) and he said about him that he went out, knocking on doors, for *Klal Yisroel*. Going out, R' Miller respected that! You can't make away with that. Going out for the *Klal*.

By *Moshe Rabeinu* it says: וַיֵּצֵא אֶל אָחָיו וַיֵּרָא בְּסִבְלָתָם he went out to see the suffering of his brothers, and the *Arizal* says⁸ that there were a lot of *Gedolei Yisroel* in his time, plenty big, just like him. But why was *Moshe* bigger? For this reason; i.e., he went out for his brothers. That was R' Ahron Kotler and R' Avrohom Kalmanovich. That puts you in a different class. Way, way, way in a different world.

You went out; you picked yourself up for the *Klal*. And I personally try to leave Lakewood every single *Shabbos* to do something for the *Klal*. Last night, I was 15 minutes away from Lakewood. I am a *Melamed*, a *Rebbe*, I have a job. But I went to Staten Island and I spoke for them for a long time. We had a great time. I inspired them! I made them happy people. I brought them more *Yiddishkeit*.

It's my pleasure to these things. I like to do them as much as possible, and it's a lot of fun. And it's healthy! I'm getting older, my wife usually comes along, and it's a change of scenery. You meet new people. It's healthy, this stuff! Get out there to help people.

And it doesn't stop you from learning. I have my *Shluchim* everywhere, they're learning all day long! The only thing is, now they're bigger! They are helping a community while they learn. They are involved. They get phone calls *Bain HaSedarim*. People need them. They feel like a million dollars. They flourish and they thrive! I wish you all the best, Kol Tuv. Hashem should send you in the right path.

You can submit your questions to Rabbi Mandel by emailing them to questionsforrabbiemandel@gmail.com To subscribe to the weekly, email weeklybitachon@gmail.com

If you feel that this booklet has enriched your life and you would like to help us continue our life-saving work, you can make a contribution via Zelle to

weeklybitachon@gmail.com This is not a tax-deductible account. We are in the process of setting it up

⁶ בספר "והגדת" (דרשות רבי יעקב גלינסקי זצ"ל, בראשית עמ' 500) וידוע מה שאמר רבי חיים ויטאל זצ"ל, שמורו האר"י הקדוש ראה את העבירות רשומות במצח האדם, ואילו הוא מאבחן את העבירות כשהוא ממשש בדפק האדם (שער רוח הקודש, יד) אבל מי שהוא מזכה את הרבים אין להכיר במשמוש ידו, שעל כן אמרו (אבות ה' יח) שכל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו. (הובא בספר "ומצדיקי הרבים ככובכים", פרקי עידוד ונטפי הדרכה בעניני חינוך הבנים, לר' יעקב שלום הכהן שווארטץ שליט"א, מהדורא חדשה לייקוואוד תשפב, עמ' ל).

⁷ כתבי הסבא מקלם (דברי חכמה ומוסר של הוד גאון מאור הגולה סבא קדישא מרנא ורבנא רבי שמחה זיסל זיו (ברוידא) זצוקלה"ה, פנקס הקבלות, ב"ב תשד"מ, עמ' סב) עצה ליום הדין, לחפש להיות רבים צריכים לו, אם בגופו אם בנפשו, שיתקדש שם שמים על ידו, ונמצא כי הכנסיה צריכה לו, ובכללה הוא.

⁸ שערי קדושה (חלק ב' שער ד) ולא עוד, אלא שעל מצוה זו (ואהבת לרעך כמוך) אמרו (תו"כ פ' קדושים) שזה כלל גדול שבתורה שכולה תלויה בה, ולא זכה משה לכל מעלותיו אלא שהיה אוהב לישראל ומצטער בצרתם כמו שאמרו ז"ל (שמות רבה) על וַיֵּרָא בְּסִבְלָתָם, ועל פסוק (תשא לב לב) וְעַתָּה אִם תִּשָּׂא חַטָּאתָם וְאִם אֵין מִחְנֵי נָא, וּלְכֵן הִיא שְׁקוּל כֻּלָּא יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה סג יא) וַיִּזְכֹּר יְמֵי עוֹלָם מִשָּׁה עִמּוֹ.